

Voorstellen EU Privacy Verordening gezien door woningcorporaties

vereniging van
woningcorporaties

januari 2014

De beoogde Europese Data Privacy-verordening¹ zal op termijn de bestaande Nederlandse Privacywetgeving vervangen: de Wet Bescherming Persoonsgegevens en het Vrijstellingsbesluit met daarin categorieën zoals huur-verhuur, zorg en welzijn; onderwijs en overheden. Voor bedrijven zoals woningcorporaties betekenen de voorstellen nogal wat. Zeker als je bedenkt dat er al allerlei beleid en regelgeving bestaat om de gegevens van huurders te beschermen in min of meer "versnipperde" wetgeving, zoals bijvoorbeeld de "cookiewet". Wat betekenen de voorstellen voor sociale verhuurders?

Gevolgen voor woningcorporaties

Bewijslast

Volgens de EU-voorstellen mag een verhuurder in principe alleen persoonsgegevens van een consument verzamelen en verwerken als de huurder hier expliciet toestemming voor geeft. Dit betekent dat een woningcorporatie op haar website om toestemming moet vragen. Die toestemming dient zorgvuldig bewaard te worden, want de bewijslast ligt bij de corporatie.

In veel gevallen, zoals bij inschrijving voor woonruimte is de (online) beheerder van gegevens de woningzoekende zelf terwijl de tool (het computerprogramma) van de woningcorporatie is. De woningzoekende zorgt voor tijdige aanpassing van zijn gegevens en voor de juistheid van die gegevens. Dit zelfbeheer van gegevens door huurders staat haaks op de bewijslast.

De noodzakelijke diensten en het gemak van online zelfbeheer lijden eronder als voor elke handeling expliciete toestemming nodig is. Zoals een overheid haar publieke taak moet kunnen blijven uitvoeren, zo geldt ook dat woningcorporaties die in het maatschappelijk werkveld actief zijn en publieke taken uitvoeren afhankelijk zijn van bepaalde gegevens (over overlast, woonfraude, huurtoeslag, toewijzingsregels, inkomenssegmenten, huurhoogte, etc.)

Informatieplicht

Zowel voor als nadat een huurder toestemming verleent, zou de woningcorporatie een informatieplicht krijgen. Er wordt bepaald dat woningcorporaties op duidelijke en begrijpelijke wijze de verhuurder dienen te informeren over de manier waarop persoonsgegevens verwerkt gaan worden, over de verwerkingsdoeleinden en de periode waarbinnen de persoonsgegevens bewaard worden.

In feite bestaat er al een soortgelijk recht onder in de huidige wetgeving. Om praktische en kostentechnische redenen, worden nu in Nederland bepaalde activiteiten en gegevens vrijgesteld van de aanmeldplicht op grond van het vrijstellingsbesluit bij de Wet bescherming persoonsgegevens. Dit geldt o.a. voor de huursector. Deze vrijstelling komt automatisch te vervallen door de EU voorstellen. De stijging van administratieve lasten komen bovenop de vele bestaande verplichtingen voor corporaties, zoals uit de Huurbescherming, het Besluit Beheer Sociale Huursector, de Overlegwet en straks de Warmtewet.

Verwijderingsrecht

Huurders hebben als de nieuwe Europese wetgeving wordt aangenomen het recht om persoonlijke informatie van het internet te laten verwijderen, het recht om 'vergeten te worden'. In de kern was dit

¹ COM(2012)11

verwijderingsrecht er al onder bepaalde voorwaarden. In de Europese voorstellen worden forse boetes geïntroduceerd. Veel organisaties en zeker woningcorporaties hebben al een klachtenregeling en klachtencommissies. Een uitbreiding met nog meer klachtmogelijkheden is een onnodige last. Verder kan het verwijderingsrecht in strijd zijn met de bewaarplicht uit de voorstellen.

Reikwijdte Datalek

Een onderneming die ontdekt dat persoonsgegevens van een of meerdere huurders zijn 'gelekt' naar derden moet dat, volgens de Europese voorstellen, onmiddellijk aan de huurder melden. Dit is nieuw, maar brengt mogelijk grote kosten met zich mee voor de woningcorporatie. Als het lek is ontstaan buiten de schuld van de verhuurder en de exacte omvang niet bekend is, dan is het onduidelijk of alle (mogelijk tienduizenden) huurders moeten worden benaderd.

Privacy Officer

Het concept voor de Europese Verordening zou onder bepaalde omstandigheden ook de aanstelling van een zogeheten Privacy Officer verplichten. Ook deze bepaling brengt de nodige extra kosten met zich mee. Dit terwijl organisaties ook op andere terreinen aan wetgeving moeten voldoen zonder dat er voorgeschreven medewerkers aangesteld moet worden. Maatregelen die intern moeten worden genomen behoren niet afhankelijk te zijn van de omvang van de onderneming of de verwerking van de persoonsgegevens, maar moeten beoordeeld worden op grond van de mogelijke risico's en activiteiten.

Suggesties

- 1) Verordening moet met een **risico-benadering** werken. Niet alles over een kam scheren dus. Verschillende type en hoeveelheden informatie verdienen verschillende mate van bescherming en waarborgen. Dat onderscheid is nu zoek. Bepaalde informatie is noodzakelijk voor normale uitoefening van activiteiten en publieke taken. De nieuwe EU-regels moeten ruimte laten voor een vervanging van het bestaande Vrijstellingsbesluit voor bepaalde cruciale categorieën.
- 2) **Boetes zijn niet proportioneel**. Verder hebben ze niet alleen betrekking op het wel of niet voldoen (wat), maar ook op middelvoorschriften (hoe). Bijv bij inzage verlenen. Dat gaat te ver.
- 3) Het instellen van een **Data Protection Officer** zorgt voor teveel administratieve lasten, met name voor het MKB. Ook hier moet een meer gedifferentieerde risico-benadering worden toegepast..
- 4) Het maken van noodzakelijke afwegingen en risico-inschattingen op nationaal niveau, kan de vraag oproepen of een **Richtlijn** niet een geschikter instrument zou zijn dan een Verordening.

Aedes vereniging van woningcorporaties

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

European Transparency Register 65780747925-05

Woningcorporaties zorgen dat ruim 2,4 miljoen huishoudens in Nederland goed kunnen wonen en dragen bij aan leefbare buurten, wijken en regio's. Corporaties nemen op dit moment zo'n 64% van de bouwproductie in Nederland voor hun rekening en investeren op terreinen als zorg en duurzaamheid. Aedes behartigt als branchevereniging de belangen van woningcorporaties in Den Haag en Brussel, zoekt oplossingen voor het beter functioneren van de woningmarkt en draagt bij aan een professionele sector. Zo'n 91% van de corporaties is lid van Aedes. Wij maken ons sterk voor optimale omstandigheden waaronder zij als maatschappelijke ondernemingen hun werk kunnen doen. Aedes is ook de werkgeversvereniging van de corporatiebranche waarin ruim 30.000 werknemers dagelijks werken aan goed, betaalbaar en duurzaam wonen.